Nro 95.

# KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem
IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 26. LISTOPADA 1802. ROKU WE SRODĘ

*z Petersburga V. S. 14. Listopada.*

Nawagińskiego regimentu muszkietyerów Podpółkownik Łukaszewicz uwalnia się od służby na własną prożbę z rangą Półkownika i mundurem; iako też swity Monarszey Podpółkownik Adetkas 1. Aktualny Stanu Konsyliarz Lwow zarządzaiący szkołą budowania z bitey ziemi, i dobywaniem węgli kamiennych, otrzymał stopień Taynego Konsyliarza w nadgrodę zasługi; zasiadać będzie w expedycyi ekonomiczney, opieki cudzoziemcow, i gospodarstwa wieyskiego. Uwolniony od służby Stanu Konsyliarz Strażew mieć będzie pensyą połowy gaży. Nadworny Konsyliarz Aniczkow naznaczony Policmeystrem Petersburgskim. Aktualny tayny Konsyliarz Graf Sergiusz Rumiańcow na własną prożbę uwalnia się od służby. Bywszy nauczycielem w Orłowskich szkołach narodowych Barszatski otrzymał pensyą połowy gaży. Woyt Kijowski Rybalski w nadgrodę trudów poniesionych dla pożytku miasta otrzymał stopień Asessora Kolleskiego, zostawiony przy prawach kupieckich. Ober Prokuror Senatu Fenin uwalnia się na własną prożbę od służby dla słabości zdrowia z rangą Aktualnego Stanu Konsyliarza i pensyą całey gaży. Aktualny Stanu Konsyliarz Puszczyn zastąpi mieysce iego.

IMPERAT: JMC nadgradzaiąc pracę i usilność Pudożskiego obywatela Bahanina, darował onemu złoty medal, który ma nosić na wstędze, z napisem: *za pożyteczną pracę.* Ten obywatel z zalecenia bywszego wice Prezydenta Collegium Admiralicyi Graffa Kuszelewa, z Ołoneckiey Gubernii do S. Petersburga przez wodne kommunikacye dostawić potrafił pierwszy 900. sztuk drzewa do budowli okrętowey; tenże podał proiekt o złączeniu Onegskiego jeziora z morzem białém. Dwóm iego braciom którzy w trudném przed-ięwzięciu byli pomocnikami dano srebrne medale. J. I. M. łaskawie przyiąć raczył przysłane od mieszkaiącego w Inflantach Plebana Gustawa Bergmana opisanie, iakim sposobem szczepił ospę, i iak szczęśliwie używał zbawiennych środków przeciw tey chorobie, które pochwaliło Collegium lekarskie; przez co w przeciągu lat 30. zachował w życiu 8 tysięcy dziatek. Monarcha na dowod ukontentowania naywyższego z pracy pożyteczney, darował iemu medal złoty, z takim co wyżey napisem.

W Imiennym Ukazie J. I. M. danym Senatowi d. 7. Pazdziernika iest wyrażono: ,, Z przyłączoney inkwizycyi, i wyroku Sądu woyskowego na Porucznika leibgwardyi Siemionowskiey Szubina, przez Nas potwierdzonego. Senat wyrozumie, iako Szubin był sądzony za zmyśloną historyą o zpisku przeciwko Nam, i kłamliwe o nim Nam doniesienie. Bez żadnego przymusu i postrachów, od których dalekiemi jesteśmy, łagodnemi sposobami z ludzkością zgodnemi, nie tylko falsz się odkrył; ale nawet że Szubin dla ziednania sobie wiary sam sobie rękę przestrzelił, udaiąc iakoby ieden z zpiskowych imieniem Grzegorz Jwanow chciał iemu życie odebrać. Naostatek Szubin uznał swoie przestępstwo, i na pismie oswiadczył, że nadzieia otrzymania nadgrody zkłoniła go do złośliwego doniesienia. Tak więc sąd woyskowy znayduiąc Szubina winnym naruszoney spokoyności powszechney, według prawa skazał go na karę cielesną; a Generał Audytor na utratę rangi i Slachectwa, z odesłaniem na ciężkie roboty. To wszystko zważywszy, idąc za litością Nam wrodzoną, przy potwierdzeniu wyroku umiarkowaliśmy karę zamiast ciężkiey roboty każąc odesłać Szubina na osadę. Senat postrzeże, iż miara tey kary nie odpowiada ścisłey i surowey sprawiedliwości; ludzkość sama onę zmnieyszyła. Chociaż mamy wzgląd pilny na to co może Nam przynieść uszczerbek i naymilsza rzecz sercu Naszemu zapomnieć o przestępstwach; Lecz z drugiey strony konieczną iest powinnością Naszą, pełnić według możności sprawiedliwość, karząc praw złamanie, ażeby Państwo było utrzymane w pokoiu od nieprzyiacioł wewnętrznych. Dla tych postrachu, rozkazuiemy nad Szubinem zpełnić wyrok przez Nas potwierdzony, odesłać go na robotę, i o têm donieść całemu narodowi. ,, Co Rządzący Senat ninieyszym Ukazem dopełnia.

*z Wiednia 20. Listopada.*

W całey Transylwanii d. 26. Pazdr. dało się czuć trzęsienie ziemi. W stolicy Hermanstadt zrysowała się wieża Kościelna, i komin ieden upadł. W Cronstadt wiele kominow upadło, zwaliło się kilka domów, wieże Kościelne tak dalece, są wzruszone; iż bliskimi upadkiem grożą. Większy ieszcze klęski doświadczyło na Wołoszczyźnie miasto Bukarest. Na rzekach Dunaiu, Sawie, ettc. po zpadłym deszczu obfitym otworzyła się żegluga; do Croacyi posłano wiele zboża, gdzie iuż wielki niedostatek panował. — W Prowincyach Tureckich granicy Węgierskiey bliższych spokoyność kwitną zaczyna; wychodzą z Belgradu bezpiecznie i przybywaią karawany kupieckie. Nowo przybyły Namiestnik rządcy, iest nadzieia że Baszą zostanie; ponieważ ten którego mieysce zastępuie, dla wieku podeszłego nie chce przyiąć urzędu. Jańczarowie karność zachowuią.

Do Parmy po wyieździe Xiężny wdowy przybył Minister Króla Etrusków, dla zabrania rzeczy po Oycu pozostałych. Administrator Moreau pozwolił wszystko zpisać, i wszystko na mieyscu zatrzymał, czekaiąc rozkazów z Paryża: Xiężna pretensye i prawa swoie przełożyła Dworowi Madryckiemu i rządowi Francuzkiemu; pierwszy Konsul wysłał do Barcellony Generała Beurnonville dla umówienia się w tey okoliczności z Ministrami Króla Katolickiego. Ludwik I nie rychło powróci do Toskanii, ieśli prawda że z teściem iechać ma do Madrytu. — Arcy Xiąże Karol powróciwszys z podróży w lepszem niżeli dawniey zdrowiu się znayduie. — Xiężna Parmeńska mieszkać będzie w Inspruck przy siestrze swoiey Arcy Xiężniczce Elżbiecie. — Bywszy W. X. Toskański zalecił czynić różne odmiany w przyszłym mieszkaniu swoiém w Saltzburgu. — Cesarz Jmć nadgradzaiąc Magnatom Węgierskim przywiązanie i gorliwość okazaną na Seymie w Presburgu, Graffów Palfy i Erdedy podniosł do

topnia Taynych Konsyliarzów; iñni inne otrzymali. — Wyſzedł edykt poprawuiący dawnieyſze przepisy o papierze stemplowanym; rzecz iest pewna, że dochod skarbowy tym sposobem znacznie się powiękſzy; nowe prawo skutek brać zacznie od 1. Stycznia r. 1803. po całey Monarchii; należą do urządzenia oprócz prożb, rezolucyi rządowych, prawnych tranzaktow, wexle, księgi kupieckie, karty, kalendarze, pisma peryodyczne.

*z Berne 13. Listopada.*

Reding, Auf der Mauer, Hirzel z Zurich przeprowadzeni pod strażą do twierdzy Arburg, ztamtąd wkrótce przez miasto naſze do Chillon nad jeziorem Genewskiém. W Basel areſztować kazano Ob. Merian; ale ten zchronił się podobno; dóm więc iego zaieli Francuzi. U nas gwardyą mieyską rozwiązano; ma bydź uformowana znowu podług przepisu r. 1801. Do Schwitz wysłaliśmy kilku Officyerów od artyleryi dla przewiezienia tu armat 30, 5. tysięcy karabinów, i 600. tysięcy funtów prochu, które przysposobił Reding na obronę małych Cantonów. Generał en chef Ney odebrawſzy z różnych stron przełożenia, te tylko powiaty, gromady, i Cantony rozbraiać kazał, które należały do powstania przeciw rządowi. Zewſząd Deputowani pospieſzaią do Paryża na Consultę, niektórym izby skarbowe dawać nie chcą pieniędzy na drogę, według przepisu, iaki wydał Senat; poiechali iednak opatrzeni od stronników i przyiacioł dobrowolną składką. Iñni gdy poselstwa przyiąć nie chcieli, nowych niemieſzkaiąc obrano Deputatów.

Gdy Redinga z towarzyſzami prowadzono przez Lucerne, zakazano mieſzkańcom z domów wychodzić; taż ſama ostróżność zachowuie się po innych miastach dla pokoiu. Dwie połbrygady Szwaycarskie na żołdzie Francuzkim powracaiąc do Grenoble staneły w Genewie, bardzo przez dezercyą uszczuplone. Przeciwnym ſposobem inne bataliony woysk regularnych, które w służbie rządowey zostaią, dziś rozłożoe w Friburgu, Basel, Zurich; Lucerne, Schaffhausen, pomnożyły się znacznie zbiegami lub ochotnikami. Znaiomy Haller wyiechał do Paryża. Landamman Dolder uwiadomiony, że poborcy przez insurgentów postanowieni, dotąd nie przestaią wybierać podatek, i odsyłaią do ſwoich naczelników, zalecił Prefektom, ażeby temu przeszkadzali, zabraniaiąc ſurowie obywatelom płacenia kontrybucyi pod iakimkolwiek pozorem narzuconych w rewolucyi. W Cantonie Vaud izba skarbowa zatrudnia się potwierdzeniem przedaży dóbr narodowych, cena ich wynosi blisko 3 liwrów milliony; długu publicznego, to iest papierów w cyrkulacyi ma Canton 4 milliony 400 tysięcy.

Nowy rozkaz przyszedł z Paryża aresztować Ob Reinhardt, Erlach, Mylinen, Wattenwyl, May, Bachman, i wielu innych. Ostatni już się nakoniec oddalił do Szwabii, więc przytrzymanym być nie mógł. Nie wiadome ſą pobudki postępowania rządu Francuzkiego. Słychać że pierwszy Konsul uwiadomiony został, że wymienieni naczelnicy rokoszu zgaszonego, nowe powstanie gotuią w Szwaycarach, usiłuiąc negocyacye otworzyć z narodami postronnemi To pewna że rozróżnienie umysłów obywatelskich przyszło do naywyższego stopnia; stronnicy rządu dumnie tryumfuią z upadku przeciwników; tym nieznośny iest upadek; gdybyśmy w kraiu nie mieli żołnierza Francuzkiego, bez wątpienia ſzukaliby zemsty w mieczu ſurowey. Nowa konstytucya już iest napisana dla Szwaycarów w Paryżu; Consulta dzieło gotowe roztrząsać będzie. Hauterive pomocnik Ministra Talleyrand w Departamencie zagranicznych interessów prawo nam pisał.

Szwaycarowie sprzyiaiący Redindowi naybardziey obwiniaią Canton Vaud, dowodząc że z niego początek zamieszań kraiowych; on pierwszy przyiął zasadę wolności Francuzkiey, ſzukał opieki zagraniczney, prawa dawne zgwałcił; teraz naostatek gdy narod blizkim był odrodzenia i niepodległości, Cantonu Vaud obywatele broń wzieli prawie ſami na obronę rządu gwałtownego. Na te i wiele innych zarzutów odpowiada pewny obywatel pomienionego Cantonu. ,, Kray nasz pod panowaniem niegdyś Xiążąt Sabaudzkich używał wolności i ſwobody; przechodząc losem woiennym do Berneńczyków, odebraliśmy uroczystą obietnicę zachowania iey w całości. Potomkowie zwycięzców złamali słowo przodków, że wszystkiego nas wyzuwaiąc, niewola coraz stawała się uciąźliwszą i nieznośną. Nie dziw żeśmy o zrzuceniu iarzma myślili. Ostrzeżeni r. 1797 że Dyrektoryat Paryzki chce powstać na Szwaycarskich Arystokratów, ſzukaliśmy opieki iego, i dobrze nam z nią było; nie mieliśmy w domu woyny.

R. 1798. wkraczaią Francuzi do Szwaycarów; następuie rewolucya powszechna; konstytucya nowa; kray Vaud niepodległym Cantonem ogłososzony r. 1800. drugą konstytucyą napisano od pierwszey rożną; przyieliśmy waruiąc naszą niepodległość, i tę nam ieszcze zostawiono r. 1801. Trzecią dał konstytucyą Reding; znaliśmy iey niedoskonałość; lecz gdy nam ſwobodę zostawiła, przyimuiemy. W r. 1802 nowa odmiana; przychyłamy się chętnie, bo i tuśmy znaleźli Canton Vaud z drugiemi w przywileiach porównany. Wkrótce wybucha pożar domowey woyny. Małe Cantony co przeciw zdań całego narodu większości, konstytucyą odrzuciły, biorą się do broni. Toż ſamo czyniemy od rządu powołani na obronę własną i prawa; co zapewne grzechem nie iest. Senat i rząd u nas ſzukaią zchronienia; zasłaniamy granicę; insurgenci po oświadczeniu myśli ſpokoynych, nagle wpadaią do kraiu, liczba górę bierze; iużeśmy wolność utracić mieli bez powrotu. słowo Konsula związkowych zapęd hamuie.

Czemuż przecie wolności ſobie miłey nam zazdroszczą inne Cantony? w tych kilku leciech czyliż pokazaliśmy się niegodnemi daru tego? Któż lepiey ſzanował zwierzchność kraiową i narodową? kto regularniey podatek opłacał? kto gorniey iey bronił Oyczyzny? Na pamiętney kampanii r. 1799 bataliony nasze dystyngwowały się między wszystkiemi liczbą, odwagą, karnością; chwalebne im świadectwo dali Wodzowie Francuzcy. Ten lud co się o niepodległość dobiiał, ma być zwany buntowniczym! Więc Werner, Fursth, Melchtal wybawiciele oyczyzny, chluba i zaszczyt narodu Szwaycarskiego buntownikami byli. ,, Mówicie żeśmy przeciwko waszey opinii przywiązani do ostatniey konstytucyi! Tak iest; większa część Szwaycarów ią pochwaliła; nasze ſwobody, niepodległość tu były zaręczone; czemużbyśmy w iey obronie krwi przelać nie chcieli! Mówią ſprawcy rokoszu, że wraz po ustąpieniu woysk Francuzkich, cały narod zrzucił niemiłe iarzmo. Któż nie wie iak się rzecz miała? Rząd siły zbroyney nie miał; insurgentom nie zbywało na pieniądzach; czynili dzielnie, taiemnie, prędko; przydaymy pogróżki, obietnice, oszukanie.

A iednak przy naydzielnieyszych środkach, czego przecie dokazali? woysko ich składało się z Berneńczyków, żołnierza małych Cantonów, cokolwiek przybyło z Zurich i Solothurn; inne nic nie dały; w Cantonach wyliczonych powiaty niektóre były przeciwne powstaniu; gwałtem przymuszane do łączenia się rzecz przewlekły do przybycia Generała Rapp. Nie była więc zgoda Szwaycarów powszechna; Canton Vaud nie ſam ieden ſprzyiał rządowi. Obiecywali rokoszanie przypuścić do rządu i praw obywatelskich mieszkańców miast niektórych i wieyskich, wzywać na urzędy militarne i cywilne zdatnych ludzi bez względu zadnego i różnicy. Na cóż więc położyli warunek, ażeby miał każdy pewną własność, którey wielkość określoną nie była. Cantonowi naszemu przyrzekano wolność, ażeby ſam dla siebie według upodobania

konstytucyą napisał. I tegoż czasu po całym kraiu pisma rozrzucono lud namawiaiące, ażeby pod rząd dawny Berneńczyków powracał; kapitulacye z naszym żołnierzem w Lucerne, Berne, Friburgu zawarte pogwałcono; wyliczaiąc Cantony nowe, które miały dla siebie pisać prawo, wspomniano tylko Thurgow; Vaud i Argow czemu przemilczano? iakby nie wiedział Reding, żeśmy niepodległemi być chcieli. Nie zgrzeszyliśmy więc przeciw Oyczyźnie; nasz przykład stawania w obronie rządu prawego, naśladowania godzien; i czas iest niedaleki, że Szwaycarowie wszyscy iednomyślnie nas pochwalą „

*z Paryża 16. Listopada.*

Z Havre do Dieppe iadąc Konsul był w Fecamp, gdzie znalazł duchowieństwo z ludem niezliczonym śpiewaiące Te Deum w dzień dorocznej pamiątki 18 brumaire. W S. Valery bawił 2 godziny; tu się zbiegli dla widzenia iego mieszkańce okoliczni; w naymnieyszey wiosce stały tryumfalne bramy. Wieczorem przybył do Dieppe, miasto znalazł oświecone; każdy z bogatszych dom ſwóy iak mógł naywspanialey ozdobił; wiele napisów dowcipnych czytano. Rano nazaiutrz przypatrywał się Konsul na brzegu morskim ludziom z połowu ryb powracaiącym do portu, zwiedził okolicę: naydłużey bawił się w porcie, który naprawiać zaczęto; zaniedbany przez lat 10 w rewolucyi, niezdatnym staie się do przyięcia okrętów; trzeba całorocżney pracy, dla przywrócenia do stanu dawnieyszego. Na obiad zaprosić kazał trzech maytków rodem z tegoż miasta, którzy otrzymali nadgrodę honorową, za waleczność okazaną w bitwie, gdy Nelson bezskutecznie Boulogne attakował. Wieczorem bal mieyski w ratuszu. Nazaiutrz rano Konsul zwiedził nadbrzeża do uyścia w morze Somme rzeki. Po północy wyiechał do Beauvais. W Forges oglądał pilnie fabrykę fajansową.

Tamże uwiadomiony, że Xięża konstytucyini żonaci chcą koniecznie mieszać się do interessów kościelnych; przeszkadzaiąc Arcy Biskupowi Cambacéres w Rouen ſpokoyności utrzymuiącemu przykładnie; oświadczył: iż Xięża żonaci nie maią prawa żadnego wdawać się do rzeczy duchownych, mniey nawet niż ludzie świeccy; roztropność im każe tego nie czynić, i żadnych sporów nie wszczynać. Oiciec S. przedsięwziął iuż środki, ażeby przyiętemi byli do kommunii świeckim właściwey; z czego powinni korzystać, ſprawuiąc obrządki religii na wzór drugich obywatelów; naybardziey zaś unikać wszelkiego wpływania do ſprzeczek i interessów między duchownemi. — Ztąd Konsul przybywa do Gisors, ogląda manufakturę Ob. Moris; w niey noc przepędza. Nazaiutrz wiazd do Beauvais; urzędnicy miasta ofiaruią zwykły podarek; młode panienki sławną chorągiew, którą obywatelka Beauvais Joanna Hachette w 15 wieku wydarła własną ręką żołnierzom Karola śmiałego Xiążęcia Burgundyi, gdy ten z Ludwikiem 11 woiował.

Z Beauvais Konsul d. 14 do S. Cloud powrócił wieczorem; strzelanie z armat ogłosiło ten przypadek naszey stolicy. W Beauvais, iak zwykł na innych mieyscach, oglądał rękodzieła. — Ambassador Angielski Lord Whitworth d. 10 stanął w Calais, przyięty z uczciwością. Gdy się znaydował na teatrze, muzyka grała nayulubieńszą pieśń Anglikom: *God save the king*: po niey drugą która naylepiey smakuie Francuzom: *Ou peut on être mieux*; z czego Lord okazał ukontentowanie. Z Calais zawczora przybył do naszey stolicy; audyencyą według iednych wkrótce u Konsula, zdaniem drugich ledwie w Grudniu mieć będzie; co byłoby znakiem, iż nie wszystkie trudności są zniesione między naszym rządem i Angielskim. Verninac i Rapp przyiechali z Szwaycarów. General Decaen wyznaczony Rządcą osad naszych w Indyi Wschodniey, do portu Orient z Sztabem pospieszył. — Król Jmć Katolicki podczas ślubnych uroczystości w Barcellonie, łaskę i przebaczenie wielu nieszczęśliwym ofiarowane, za prośbą Xiążęcia Pokoiu rozciągnął na Ministra przed tém ſwojego Urquijo; i wolność onemu przywrócił. — Eskadra Angielska przed portem Touloński krążąca, oddaliła się od naszych brzegów.

W miasteczku Yvetot Pleban podczas przeiazdu Konsula, ſwóy Kościół oświecił; na facyacie iaśniały słowa. *Deo Pacis. Gallia bonam partem elegit, et non auferetur ab ea.* — Nie podobał się wielu napis, który Buonaparte zostawił pod Ivry. Bo ieżeli z iedney strony związkowi Hiszpanów zprowadzali do kraiu pod pozorem utrzymania religii katolickiey; z drugiey Henryk 4 szukał pomocy i otrzymał znaczną w ludziach i pieniądzach od Elżbiety Angielskiey Królowey i Szwaycarów, dla bronienia praw ſwoich do Korony. Pomieniony zaś napis przeklina każdego, ktokolwiek cudzoziemców wzywa do rozruchów domowych. W Havre Konsul znalazł wszystkich mieszkańców iednomyślnie uwielbiaiących byłego Ministrem morskim Forfait. Cóż-s im uczynił, rzecze do Konsyliarza stanu oberżego; o tobie tylko radzi mówią. — Bardzo mało; odpowie Minister; wszystkiego uczynić co trzeba nie mogłem; przybyłeś ſam do miasta, port ieżeli naprawisz, o mnie wnet zapomną, o tobie na wieki wspominać będą. „ W Rouen Konsul był witany od wszystkich urzędów; zagranicznych Posłów; Wice Prezydent Senatu General Pérignon imieniem Kollegów miał mowę.

Stanu Konsyliarz Fourcroy pisał do Prefektów Departamentowych, iako naywyższy dozorca edukacyi kraiowey, zalecaiąc ażeby w ſzkołach centralnych nauczycielów i młodź zagrzewali do pilnego pełnienia obowiązku. Z tych ſzkół Lycea ſpodziewaią się mieć w czasie doskonałych Nauczycielów, i uczniów obiecuiących wiele narodowi. Rodziców oświecić trzeba, że nowy porządek do edukacyi wprowadzony, nie powinien odrażać nikogo; z czasem doskonalą się ustawy ludzkie. Co za ſzkoda, gdyby pod pozorem czekania, aż się wydoskonalą ſzkoły nowo założone, rodzice nie odsyłali dzieci ſwoich na naukę przez rok teraznieyszy. Strata czasu z tego naybardziey względu będzie nienadgrodzoną, iż młodź od pracy odwyknie. Tymczasem iuż się naprawiło wiele rzeczy rewolucyą zepsutych. Zwierzchność wybrała światłych nauczycielów; godni są zaufania powszechnego; naprawiła ſposob edukacyi, na mieyscu ſystematów rażących blaskiem oko, lecz mniey gruntownych; przepisuiąc porządne dawanie i regularne nauk pożytecznych; iak doświadczenie, naylepszy nauczyciel, czynić radziło. Zaleca nakoniec Fourcroy Prefektom, ażeby użyli naydzielnieyszych środków do zniesienia przesądów, poprawy, gdy co ſami zblizka upatrzą nagannego; do zachęcenia nakoniec uczniów, którzy za pilność z ſzkół mnieyszych będą przyięci do Lyceów, nauczycielów, których honor i nadzieia na tém polega, żeby iak naywięcey uczniów pokazali zdatnych być umieszczonemi w tychże Lyceach.

General Brune przez Lyon przybył do Toulonu, zkąd wkrótce do Constantinopola wypłynie. Do Brestu zawinęła fregata z S. Domingo. Przysłany Adjutant Generała Leclerc niesie naypóźnieysze wiadomości o stanie tey osady. — Słychać że kilka tysięcy Murzynów znayduiących się teraz w Brest, Bordeaux, ettc. rząd w Europie trzymać nie mogąc, do Indyi Zachodniey odesłać, ani też wylądować w Ameryce północney, na brzegach Afrykańskich wysadzić postanowił. Z różnych portów coraz więcey żołnierza i ammunicyi posyłamy do S. Domingo i Guadalupy. — Astronom Lalande d. 9. w rocznicę rewolucyi przed 3. laty zrobioney od Konsula, uważał przeyście Merkuryusza przez Słońce. Na tém samém co on mieyscu, r. 1631. 7. Listopada, uczony Gassendi toż

samo przeyście uważał. — Wyspy Elby niedawno przyłączony do narodu Francuzkiego wyrokiem Senatorów, ludność cała nie wynosi nad 12. tysięcy sto duſz płci oboiey.

*z Hagi 16. Listopada.*

Generał Andreoſsi imieniem Konsula Lordowi Hawkesbury ofiarował Serwis porcellanowy 100. t liwr. ſzacowany; nic pięknieyſzego z fabryki Seves nie wyſzło. Drugi od 24. t. liwr: dany być ma Lordowi Hutchinson, który wydarł Egipt Francuzom. — W tych dniach 7. i 54. Francuzkie półbrygady w Helvoetsluys na statki siadaią, do Dunquerque naprzód, ztamtąd do Louisiany płynąc maiące. Słychać iż Generał Victor z niemi razem wynidzie pod żagle. Między rządem Batawskim i Francuzkim umowa stanęła, że posłowie RPtey w Hadze przyimowani odtąd będą, iak bywali za Ludwika 14; na ten raz ieden, Semonville odstąpił zwyczaiu dawnego. — W skarbie naſzym na wydatki roku nast: niedostaie 17. mill: złot: Hollend. Regencya i prawodawcy ſzukaią źrodeł dochodu.

*Od granic Włoskich 10 Listopada.*

Ociec Sw: w tych dniach odwiedził wiele Kościołów naſzey stolicy. W Castel Gandolfo ile razy z Kościoła piechotą powraca, iak zwykł zawſze czynić, do pałacu, otoczony licznem pospólstwem, naybardziey tłumem ubogich, każdemu hoyną jałmużnę rozdawać każe. — Z Powiatu niegdyś Piemontskiego Serravalle, który Ligurom przez Francyą niedawno iest darowany przybyło do Genui 3 Deputatów, którzy Senatowi ziomków imieniem radość oświadczyli z przyłączenia kraiu do RPtey. Doża odpowiadaiąc winſzował im, że należeć zaczeli do narodu spokoynego, handlem bawiącego się, i nie podległego. Naostatek darował chorągiew narodową, którą ponieśli przy odgłosie muzyki woyskowey. — Arcy Xiąże Ferdynand odwiedziwſzy teścia Xiężęcia Modeńskiego w Treviso, przybył do Wenecyi. W témże mieście znayduiąca się Xiężna Parmeńska, odwiedziła Xiężnę Bourbon Conti, mieſzkaiącą w Klaſztorze PP. Wizytek; i arsenał oglądała. — Generał en chef Murat odebrał gońcem od Generała Ney wiadomość, iż niema potrzeby wprowadzania woysk nowych ze Włoch do Szwaycarów, ponieważ wſzystkie Cantony są spokoyne i posłuſzne. Zatém półbrygadom rozkazano powracać na swoie stanowisko; jednakże, iak słychać, 67. i 81, z 9. strzelców regimentem z Brescia przez Valtelinę do kraiu Grisońskiego wkroczyć miały. — Żołnierzowi Parmeńskiemu Administrator Moreau zalecił iść do Toskanii; 1144 ludzi iuż poſzło.

---

Od Litewsko-Wileń: Guberń: Rządu podaie się do wiadomości, iż Graff Michał Oginski iako Opiekun i jedyny Sukceſsor Dobr Xcia Xawerego Ogińskiego Ex Kuchmistrza Littgo obiął za naywyżſzym J. IMP: MOSCI rozkazem wſzystkie Dobra wspomnionego Xcia Oginskiego w swoią Administracyą. Przeto gdyby wſzyscy tak Tenutorowie Dóbr, iako też Kredytorowie Xcia Ogińskiego i Pretensorowie do maiątku Proceſsa swoie z Xciem obrócili do Synowca iego Grafa Ogińskiego, który przyrzeka sprawiedliwe pretensye iak nayprędzey zaspokoić. 9bra 19. d. 1802. Ru.

Obwieszczaią się Sukcessorowie zeszłego JP. Adama Juchniewicza w Dobrach JWW. Kościałkowskich Polepie zwanych, w Pcie Wiłkom: leżących zmarłego, aby za wyprobowaniem, że ſą naybliższemi, do miasta JEGO IMPERATORSKIEY Mości i Pałacu tychże JWW. Kościałkowskich na Subocz ulicy położonego przybyli, ſpadek dla siebie odebrali, i urzędownie zakwitowali.

Litewsko Wileński rząd Gubernski donosi, aby chcący wziąć w arendowną dzierżawę od 23 Kwietnia r. 1803 na 4 następuiące lata Kamienicę w Wilnie na zamkowey ulicy pod N. 193 stoiącą, ſekwestrowaną za dług u byłego dzierżawcy mieszczanina Kulika Kommissyi ſzpitalney należny, stawili się do tuteyszey Izby Skarbowey na termina: 1. d. 3, 2 d. 5, 3 d. 8. Grudnia r. 1802.

Rząd Gubernski Litewsko-Wileński na skutek rekwizycyi 2go Departamentu Sądu Gł: Gubernii Mińskiey, uwiadamia wszystkich Kredytorow, Summieznikow z Dobrami Stty Jana Nikodema Łopacińskiego mi szkaiących w Gubernii tuteyszey, aby stawali sami do Sądu Exdywizorskiego w dniu 28. następuiącego Mca xbra w Pttcie Dziśnieńskim w maiątku Szarkowszczyznie odbywać się maiącego. Datt Mca 9bra 14. dnia 1802. Roku.

Gdy termin wychodzi wydanym Kontraktem na utrzymanie kóni pocztowych na stacyach siedmiu w Pcie Wileń: nayduiących w dniu 1. Januaryi 1803 zastępuiąc mieysce JW. Czyża Marſzałka Pttu Wileń: i Kawalera sądzę być moim obowiązkiem tak wſzystkich Obywateli dotąd utrzymuiących Stacye pocztowe, iako też i tych którzyby sobie nadal życzyli konie na stacyach pocztowych w Pcie Wileń: utrzymywać obwiescić przez publiczną Gazeta, ażeby do miasta Guberń: Wilna stawili się na dzień 27. 9bra 3 i 12. Xbra Ru bieżącego do Kancellaryi Ziem: Pttu Wileńskiego, w których terminach przez publiczną licytacyą takowe Stacye za naymnieyſzą cenę godzącemu się Obywatelowi 3 letnim lub podług umowy, i na dalſze lata Kontraktem wypuſzczone będą. Datt w Wilnie 1802 9bra 20. Ignacy Grabowski Podkom: Pttu Wileń: zastępuiący Marſzałka

Opuſzczone i wruinę podane, przez Obywateli, w śrzodku miasta Wilna i po przedmieściach Poſsesye, zmuſzaią Magistrat Wileń: , do wydania przez ninieyſzą publikacyą ostrzeżenie: że gdy Prawem Konst: 1764. Ru postanowionym jest; aby Poſsesye w mieście Wilnie będące, ruinie podane, za nieprzystąpieniem przez Aktorów, do należney onych reparacyi, przez miasto plus offerenti były sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego tego prawa, ogulnie wſzystkich maiących w tym mieście i na przedmieściach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place; a przez opieſzałość ruinie i spustoſzeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty ninieyſzey publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować; ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłaſza, iż wſzelkie Poseſsye zruynowane, i Place puste; zaięte i przez publiczną licytacyą, w skutek prawa Konst: 1764 Ru sprzedane będą. 1802. Julii 2. dnia.